

יצחק גולן:

**„הבאת הצאן לישראל
הוא לא חידוש!“**

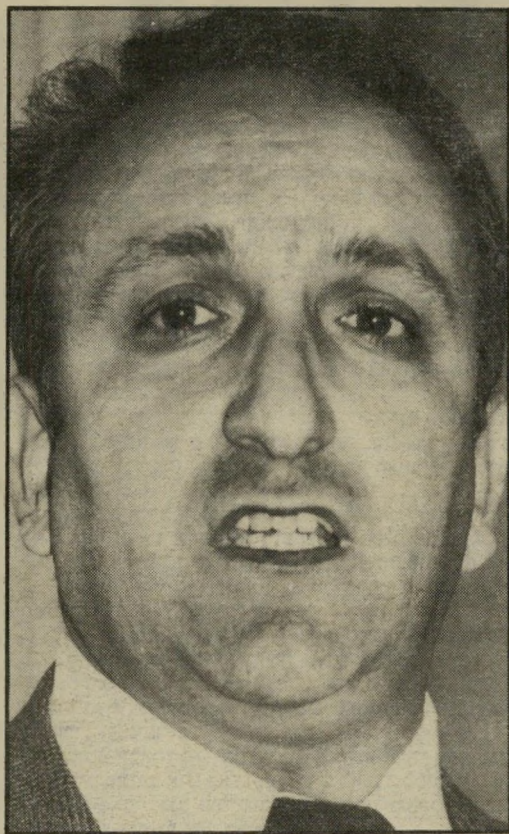
נגלל שנת בצורת הקשה שקדה אותנו הועברו השבוע עדרי הבדואים צפונה. ליערות הקרן-הקיימת. כדי להציל אותם מרעב. שאלתי את דובר הקרן-הקיימת, יצחק גולן, מה יקרה ליערות שמטפחים במשך שנים רבות. אחרי ביקור של 80 אלף ראשי הבקר.

טוב שאת שואלת, כי אני מבין שכל חובבי הטילים בטבע תפשו פחד מהעניין. יש שני סוגי יערות בארץ. חלק שניטע בידי אדם וחלק שנקרא חורש טבעי. לחורש הטבעי יש נטיה לצמוח פרא והוא צריך לעבור גיוס מיוחד, כדי שיצמח כלפי מעלה ולא לצדדים. כבר לפני כמה שנים הסתבר שחלק גדול מעבורת הגיוס הזאת יכול להתבצע עליידי צאן. הם אוכלים את הענפים המיותרים ולא פוגעים בגזע או בעלווה. תוך כדי שהיית הצאן במקום, החורש מקבל גם זבל טבעי.

אם משתמשים בזה כבר שנים אחדות לתועלת היער עצמו, אז מה הפירסום הגדול שעושה הסוירת הירוקה, כאילו היא מצילה את עדרי הצאן מרעב?

השנה היא באמת מצילה אותם מרעב, כי אחרת היו נפגעים, נגלל בצורת. אבל החידוש הוא רק בסיבה ואולי בכמות העדרים שיובאו הפעם.

אז זה פשוט נראה כאילו הסוירת הירוקה רוצה לתקן את יחסיה עם הבדואים שהם מאוד מעורערים בזמן האחרון?
את זה את אמרת.

אהרון פאפו:

**„המשלה צריכה להפסיק
למנות ועדות חקירה!“**

דוח ועדת קרפ עוד לא ירד מכותרות העיתונים. לפני שבוע הגן עליו בלהט השופט אגרנט. אחריו השמיע הפרופ' זמיר דברים חמים על אופיה, יושרה וכישוריה של הגברת קרפ. האם לא הגיע הזמן „לרדת“ מהדוח הזה? האין הביקורת שלוחת-הרסן פוגעת באושיות החוק במדינה? האם לא ירתעו אנשי מישפט מהשתתפות בוועדות חקירה בעתיד? את כל השאלות האלה הפניתי לעורך-הדיון. בעל ההשקפות הימניות. מר אהרון פאפו.

את הדוח עצמו לא קראתי. כל מה שאני יודע עליו ליקטתי מדיועות של אנשים משני הצדדים. אבל רוצה שתדעו שהכעס שלי הוא לא על הגברת קרפ ולא על אנשי הוועדה. אני נילאתי מוועדות-חקירה מישפטיות שמטפלות בכעיות לאומיות וציבוריות דרך הפריזמה של המישפטטטטנות.

מה זה מישפטטטטנות?

זוהי היצמדות יכשה לאות הכתובה ולסעיף הפורמאלי, כאשר בעצם מטפלים בכעיות שאינן מישפטיות. מישפטים הוא עיסוק שצריך לעסוק בו בשכל ובתבונה ולהימנע מליישם אותו, כאשר הוא עלול לגרום אסון.

נראה לי שאתה אומר כאן דבר מאוד מסוכן?

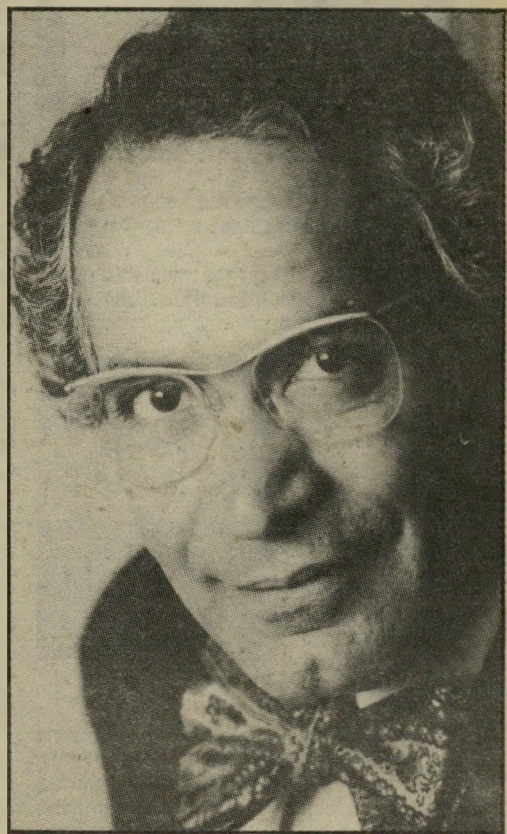
אני יודע מה שאני אומר. למשל דוח ועדת כהן. יכול להיות שמבחינה מישפטית הוא בסדר גמור, אבל תראי מה הוא עשה. מי צריך ועדה כזאת בכלל.

הטענות שלך הן נגד מי שממנה את הוועדות?

בריוק. הממשלה אחראית לכך והיא צריכה להפסיק את זה מייד. וגם שהציבור יפסיק להתייחס בכבוד כליכך גדול לכל מה שנקרא ועדה מישפטית. יש המון מישפטנים לא חכמים ויש גם שופטים שאינם שיא התבונה. יש בארץ פולחן של המישפט והוא נוצר בגלל חולשת הממשלות, שלא רוצות לסמוך על עצמן בהכרעות גורליות, ומתוך חשש שמא תוטל עליהן אחריות ציבורית הן מחפשות מחסה מתחת לגלימתו של היועץ המישפטי. אגב, אין תקדים בעולם שהיועץ המישפטי יושב בישיבות ממשלה.

בוא נחזור לוועדת קרפ.

יכול להיות שהגברת קרפ היא מעולה והיא חכמה והיא ישרה. הטענה היחידה שיש לי אליה זה שהיא היתה צריכה להבין שהמיסמך שלה לא יהיה מיסמך מישפטי, אלא מיסמך פוליטי וככה להתייחס אליו, אפילו תוך כדי כתיבתו. בכל השאר אשמים אלה שמינו אותה.

יחזקאל חדר:

**„לא הורגש האבל
אחרי מות אנדרופוב!“**

הלווייתו של נשיא ברית-המועצות יורי אנדרופוב צולמה ושודרה בכל רחבי העולם. אלפים עברו על פני ארונו. מנהיגי העולם באו להלוויה, סרטים שחורים נתלו על הדגלים. כל זה ראינו. אבל איזה אווירה היתה ברחובות. כיצד קיבל העם הרוסי את הידיעה על מות הנשיא. האם היה צער, האם היתה הפתעה? את כל השאלות האלה הפניתי לפרופ' יחזקאל חדר, אשר חזר בימים אלה מהשות קצרה במוסקבה.

זה באמת היה קצת משונה. האיש מת. היתה לווייה ממלכתית וזהו. שום דבר לא השתנה בעיר. כל המקומות היו פתוחים, לא היו שירי-אבל ברדיו, כמעט לא שונו תוכניות הטלוויזיה, כבולשוי באלט, מרחק קצר מאוד מהמקום שבו הוצב ארונו של אנדרופוב, רקדו באלט כרגיל. שום אבל ברחוב, החיים פשוט נמשכו כרגיל. אני, למשל, נשאתי הרצאה בפני 200 רופאי-עיניים במוסקבה. כאשר התורגמנית שלי קיבלה פתק ואמרה לקהל שהנשיא מת. אני הייתי נבוך לרגע והסתכלתי עליה כדי שתדע לי מה לעשות. היא אמרה ביושב „תמשיך בבקשה“. אף פגישה שלי לא בוטלה והוודקה הוגשה כרגיל.

איך אתה מסביר את זה?

העם הסובייטי ידע שאנדרופוב חולה וכל יום חיכו למותו. במערב לא ידעו בריוק מה מצבו, אבל ברוסיה ידעו היטב ולכן זה לא הפתיע אף אחד.

אתה מתכוון להגיד שהממשלה דיווחה לעם בדיוק מה מצבו של הנשיא?

בהחלט לא. אבל העם הרוסי יודע לקרוא בין השורות. כולם ידעו שהוא היה מחובר לריאליזם כמשך ששת החודשים האחרונים. למרות שבאופן רישמי זה לא נאמר מעולם.

אתה אומר שהפתעה לא היתה. עצב היה?

אני לא הרגשתי בזה. פגשתי הרבה אנשים אחרי מותו. קשה לי להגיד שראיתי עצב ואבל גדולים, אם בכלל.